



Båstad 2016-02-12

Remissvar SOU 2015:88 "Gestaltad livsmiljö, en ny politik för arkitektur, form och design"

Båstads kommun genom kommunstyrelsen ställer sig bakom utredningens förslag i allt väsentligt. Remissvaret kommer att fokusera följande kapitel i utredningen:

1. Kap. 8 Det offentliga och insatser inom arkitektur, form och design
2. Kap. 9 Höjd kompetens inom offentlig upphandling
3. Kap. 10 Kunskap, kompetens och samverkan

8.4.1 Kommunerna

Utredningen konstaterar att kommunerna är verksamhetsansvariga för stora verksamheter och agerar som byggherre, beställare, inköpare, förvaltare och hyresgäst. Kommunerna har därmed goda möjligheter att agera som förebild när det gäller arkitektur, form och design. Den nationella politiken genom bland annat utredningens förslag kan och bör ge stöd och inspiration till kommunerna i detta arbete. Vikten av en livsmiljö där form, design och arkitektur gör skillnad kan inte nog betonas. Den offentliga konsten som kraft och energikälla mellan människor i dagliga möten med när-/samhället är också en demokratifråga. Området kan och ska lyftas in i kommunernas fysiska planering på ett tidigt stadium. För att det ska kunna ske behövs tydliga incitament och kunskap om en ny politik för arkitektur, form och design. Den föreslagna myndigheten för Gestaltad livsmiljö bör få en tydlig roll i att implementera den nya politiken i kommunerna. Förslaget att inrätta en utvecklingsfond är positivt som en del i det praktiskt konkreta arbetet i att stötta kommunerna.

9.5.2 Statens förebildlighet

Utredningen konstaterar att trots den gestaltade miljön runt omkring oss, med alla dess produkter, tjänster och processer ofrånkomligen påverkar oss dagligen, värderas fortfarande de ekonomiska aspekterna framför kvalitet. Utredningen anser att utgångspunkten alltid ska vara långsiktighet och att upphandlingen ska vara optimal ur ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. I Båstads kommun har beslut fattats om enprocentsregeln som innebär att en procent av budgeten för byggprojekt vid nybyggnation, om- eller tillbyggnad bör avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning. Utredningen underbygger vikten av att enprocentsregeln tillämpas genom att den nationella politiken understryker dess vikt. Ett av syftena med enprocentsregeln är att skapa ekonomiska förutsättningar för att genom konstnärlig gestaltning utveckla kulturella och sociala värden i samhällets gemensamma offentliga miljöer, värden som skapar en känsla av välbefinnande och livskvalitet. Den nya myndigheten för Gestaltad livskvalitet bedöms kunna främja kunskap och kompetens i dessa frågor gentemot kommunerna.

10.3 Arkitektur, form och design i grund och gymnasieskolan

Utredningen framhåller att enligt skollagen (2010:800) ska skolan förbereda för ett aktivt deltagande i samhället. Att ha förståelse för hur den gestaltade livsmiljön formas skapar möjligheter för barn och unga att aktivt medverka i dess utformning och i utvecklingen av kritiska perspektiv, till exempel kring konsumtion. Lärarmaterial behöver utvecklas och lärarstudenter behöver redan under sin utbildning få kunskap om arkitektur, form och design utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö. Kommunen ställer sig tydligt bakom dessa tankar och förslag.

I gymnasieskolan ingår arkitektur, form och design i ämnet bild enligt den nuvarande kursplanen. Men sedan gymnasiereformen 2011 är dock de estetiska ämnena inte obligatoriska på

gymnasienivå. Idag är det främst specialintresserade som läser bildämnet på gymnasienivå vilket gör att förståelsen för estetiska perspektiv i samhället riskerar att begränsas. Vidare är skolans placering, utformning och omfattning viktiga för hur samhället värderar hur barn och unga kan ta plats i samhället liksom hur samhället värderar barn och ungas kunskapsutveckling. Även inom detta område behöver kommunerna stöd i arbetet med att prioritera och föra fram vikten av arkitektur, form och design som en del av barnperspektivet i samhällsbyggnationen.

Helene Steinlein
Kulturstrateg